

text **Víctor Raga**

dibuixos **Montse Español**

la tortuga setciències

animallibres

Un huracà anomenat Otília

Explora l'atmosfera amb el senyor Cantalombardi

Elaborades per:
Teresa Soler

Dibuixos de:
Montse Español

la tortuga setciències

Propostes didàctiques Un huracà anomenat Otília

Explora l'atmosfera amb el senyor Cantalombardi

D E S C R I P C I Ó

Autor: Víctor Raga
Dibuixos: Montse Español

Animallibres, SL, 2008
Col·lecció: «LA TORTUGA SETCIÈNCIES», núm. 2

Format: 13 × 20,5 cm, 72 pàg.
Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 9 anys.

A partir de les aventures dels personatges, aquest llibre acostava els infants al món de la ciència amb un llenguatge senzill i, per això, molt entenedor. Un llibre ben didàctic que facilita l'aprenentatge dels aspectes bàsics de la ciència més quotidiana, d'una manera amena, lúdica i divertida.

RESUM ARGUMENTAL

En aquest segon volum de «La Tortuga Setciències» s'estableix un paral·lelisme entre la tempesta que s'ha originat pel canvi del temps atmosfèric i l'arribada de l'Otília, una antiga amiga del senyor Cantalombardi. L'huracà de l'Otília, amb la seva vitalitat i energia, crearà situacions còmiques i didàctiques al voltant del temps atmosfèric i dels aparells que s'utilitzen per a mesurar-lo. A més, ballaran una polca aprofitant que els llamps i els trons deixen l'àtic del senyor Cantalombardi a fosques, on també hi ha l'Helena i en Martí, a més de l'Otília, a les fosques.

Amb la lectura d'aquesta història, a més d'aprendre conceptes bàsics relacionats amb l'atmosfera i els fenòmens que s'hi produeixen, de valorar una actitud responsable envers la Terra i d'ajudar a posicionar-nos en temes tan importants i actuals com l'efecte hivernacle, el canvi climàtic o la conservació de l'aigua, aconseguirem que els alumnes gaudeixin i riguin llegint. *Un huracà anomenat Otília* és una història que atraparà des de la primera pàgina els nostres alumnes i, per tant, un recurs que hem d'aprofitar per a iniciar-los en aquest món tan complex d'esdevenir lectors.

PROPOSTA D'ANIMACIÓ A LA LECTURA

Per tal de crear més expectació i interès pel llibre, us suggerim una activitat de presentació senzilla de fer i que motivarà els alumnes a voler aprendre i a llegir:

Aprofitant una sessió de plàstica, proposarem a la classe la construcció d'un anemòmetre, seguint les instruccions que

hi ha en les últimes pàgines del llibre. Hem d'intentar que els materials que utilitzem siguin de rebuig per introduir les actituds responsables que s'aconsellen en el llibre. Mentre muntem l'anemòmetre, evitarem explicar-los què és el que fem, per a què serveix, on s'ha de col·locar... Això ajudarà a crear més expectació. Si els alumnes insisteixen preguntant-nos, podem dir-los que estem fent ciència i contribuint a la conservació del medi ambient.

Dedicarem una segona sessió per acabar l'aparell i, per presentar el llibre, demanarem al conserge de l'aula que ens porti a la classe un paquet de llibres de lectura embolicats, per exemple, en un impermeable. Després d'especular sobre la procedència i el contingut del paquet, l'obrirem i repartirem els llibres. Els alumnes acabaran l'anemòmetre consultant el capítol «L'experiment del senyor Cantalombardi».

A continuació, proposarem la lectura col·lectiva com a recurs per a trobar una resposta científica i divertida a les preguntes que han sorgit durant la construcció de l'anemòmetre.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

La jardinera rondinaire, Anna Genover. Tàndem Edicions.
Explica als petits el canvi climàtic.

100 qüestions per entendre l'atmosfera, Jordi Mazon. Cossetània Edicions.

Meteorologia divertida. Conserva un copo de nieve. Crea una nube, haz un arco iris..., D. A. Ediciones Oniro.

La casa dels invents, Robert Crowther.

NAVEGANT PER LA XARXA

www.meteogroup.es

Es pot consultar la predicció meteorològica de qualsevol lloc del món (en castellà).

www.acqueather.com/infantil.htm

Adequada per als nens, conté diferents blocs temàtics. En el bloc 2, trobem informació de l'atmosfera, les seves capes, el vent i la humitat (en castellà).

www.bibliotecaspublicas.es/deltebre/images

Per a entendre l'atmosfera (en castellà).

www.ecoeduca.cl/portal/enlaces/defoul.asp

Pàgina infantil on es pot consultar el cicle de l'aigua, com estalviar-ne i quins problemes causa la seva contaminació (en castellà).

www.xtec.cat/~imantin6/1/hotpot/terra/index_atm.htm

Conté diferents fotos de les capes de l'atmosfera, més per a adults que per a nens (en castellà).

*SOLUCIÓ D'ALGUNES DE LES ACTIVITATS
COMPLEMENTÀRIES PROPOSADES*

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 7

X	T	Q	U	R	S	Í	K	L	P	O	L
È	S	À	R	A	T	O	S	F	È	R	A
G	O	R	E	F	H	N	I	J	X	A	K
A	D	O	V	I	C	O	X	U	O	Z	M
X	C	P	I	R	F	S	U	B	S	N	O
E	T	O	P	O	R	F	V	A	F	D	U
M	E	S	O	S	F	È	R	A	E	S	L
T	S	F	I	V	G	R	E	H	R	A	M
E	R	E	T	U	P	A	L	M	A	N	I
H	I	R	O	X	G	F	R	D	V	I	X
L	S	A	T	A	U	T	I	S	T	J	C
A	T	P	M	Z	S	C	P	C	E	G	E

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 9

Vent fortíssim

H	U	R	A	C	À
---	---	---	---	---	---

Il·lumina el cel en les tronades

L	L	A	M	P
---	---	---	---	---

Cau quan es refreda el vapor dels núvols

P	L	U	J	A
---	---	---	---	---

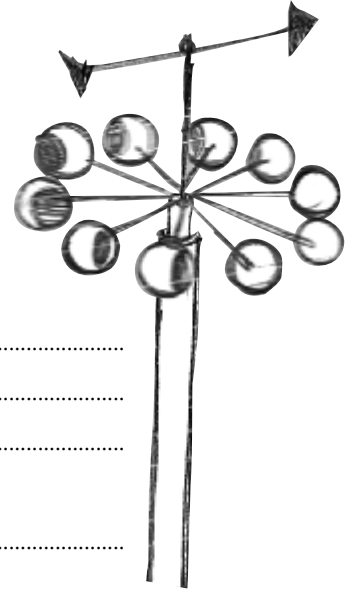
El soroll que sentim després del llamp

T	R	O
---	---	---

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editorial autoritza la reproducció d'aquestes *propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR:

DIBUIXOS:

ANIMALLIBRES, SL

COL·LECCIÓ: NÚM.:

1. Escriu el nom dels personatges de la història.

.....
.....
.....

2. Quin personatge és el narrador de la història? Com ho has sabut?

.....
.....
.....

3. Encercla els adjectius que expliquen millor com és cada personatge:

MARTÍ	HELENA	OTÍLIA	CANTALOMBARDI
poruc	sabuda	tímida	ximple
intel·ligent	espavilada	callada	simpàtic
valent	babaua	activa	intel·ligent
atrevit	afectuosa	gran	amable
ballarí	antipàtica	enèrgica	rebel
tímid	seriosa	ballarina	jove
simpàtic	dolenta	atrevida	canós

4. Fes un dibuix per a la portada del llibre diferent del que hi ha i després penja'l al passadís de l'escola.

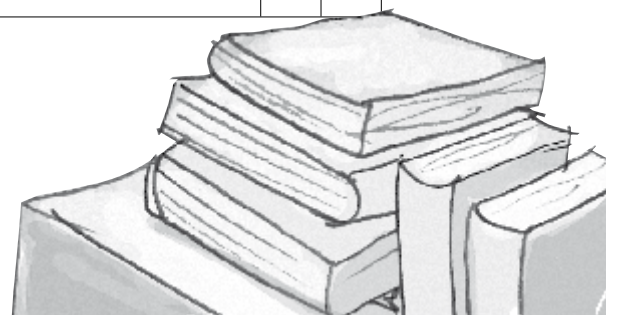

5. Explica per què recomanaries el llibre a un company o companya.

.....
.....
.....

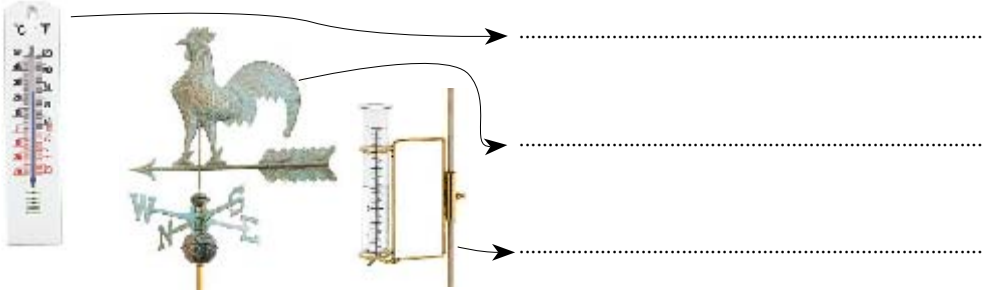
6. Observa els dibuixos del llibre i marca amb una creu si són vertaderes o falses aquestes afirmacions:

	V	F
Tenen uns colors agradables.		
Són realistes.		
No representen el que diu el text.		
Ens ajuden a entendre les explicacions de ciència.		
No són gens graciosos.		

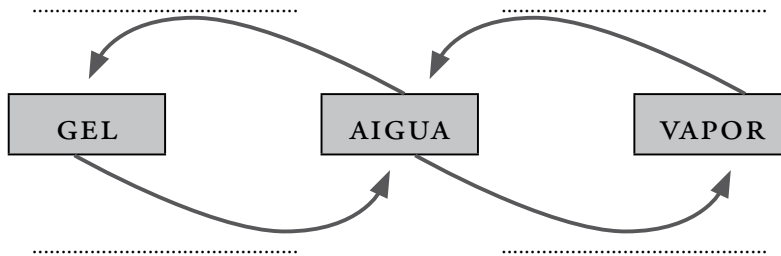

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

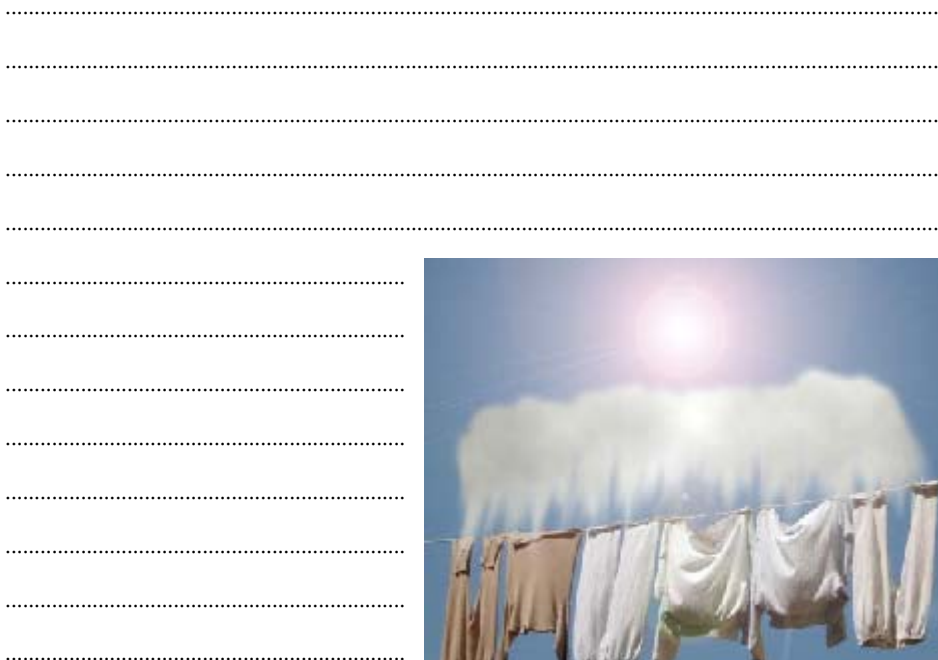
1. Per a què s'utilitza cada aparell?

2. Completa l'esquema dels estats de l'aigua amb les paraules *fred* o *calor*.

3. Sabries explicar per què, després d'un temps d'estendre la roba mullada, la recollim eixuta? Què ha passat amb l'aigua?

4. Explica el cicle de l'aigua. Pots tornar a llegir l'explicació del senyor Cantalombardi en la pàgina 24 del llibre.

.....
.....
.....
.....

5. Escriu on podem trobar en la natura els tres estats de l'aigua.

Sòlid:

Líquid:

Gasós:

6. Completa amb la paraula correcta.

líquid, escalfem, gasós, gel

–L'aigua en estat sòlid és el i en estat
és el vapor d'aigua.

–Als rius, als llacs i als oceans, l'aigua es troba en estat

–Si posem un glaçó de gel en una olla i l'....., obtindrem aigua en estat líquid.

7. Troba en la sopa de lletres les diferents capes de l'atmosfera, escriu-ne el nom.

X	T	Q	U	R	S	I	K	L	P	O	L
E	S	T	R	A	T	O	S	F	E	R	A
G	O	R	E	F	H	N	I	J	X	A	K
A	D	O	V	I	C	O	X	U	O	Z	M
X	C	P	I	R	F	S	U	B	S	N	O
E	T	O	P	O	R	F	V	A	F	D	U
M	E	S	O	S	F	E	R	A	E	S	L
T	S	F	I	V	G	R	E	H	R	A	M
E	R	E	T	U	P	A	L	M	A	N	I
H	I	R	O	X	G	F	R	D	V	I	X
L	S	A	T	A	U	T	I	S	T	J	C
A	T	P	M	Z	S	C	P	C	E	G	E

8. Aquestes frases fetes apareixen en el llibre i tenen un significat similar. Explica'l.

Estar com una cabra; tornar-se boig; estar tocat de l'ala

.....
.....
.....

9. A quin fenomen meteorològic es refereix? Escriu-lo.

Vent fortíssim

Il·lumina el cel en les tronades

Cau quan es refreda el vapor dels núvols

El soroll que sentim després del llamp

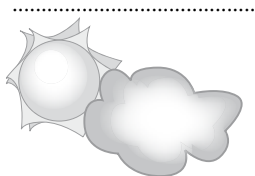
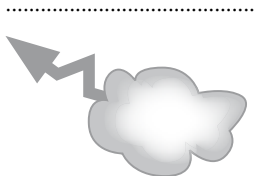

10. Relaciona cada frase feta amb el seu significat i després escriu una oració amb la que més t'agradi.

Estar com el gat i el gos •	• No sentir res
Estar fet un sac de nervis •	• Posar-se vermell
Posar-se vermell com un tomàquet •	• Barallar-se
Estar més sord que una tàpia •	• Estar molt nerviós

.....

11. Escriu el significat dels símbols que s'utilitzen per a explicar el temps.

12. Inventa i dibuixa símbols que indiquin el següent.

vent

pluja

neu

13. Dibuixa un espai natural, un dia que plou a bots i barrals i bufa un vent de mil dimonis.

14. Explica per què en el llibre es diu que arriba un huracà quan arriba l'Otilia. En què s'assemblen l'amiga del senyor Cantombardi i un huracà?

.....
.....
.....
.....

15. Actualment, els huracans s'anomenen, alternativament, amb noms de dones i d'homes. Inventa noms per a un huracà que no sigui ni de dona ni d'home, per exemple, *Forçadebou*.

.....
.....
.....

16. Busca en el diccionari i explica el significat de:

escopinya:

.....

esperma:

.....

llangardaix:

.....

plovisquejar:

.....

17. Investiga i explica quins són els efectes del canvi climàtic a la Terra.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

18. Escriu correctament les afirmacions següents.

L'aire no pesa.

.....

L'aire és inodor, incolor i té sabor.

.....

L'aire no ocupa espai.

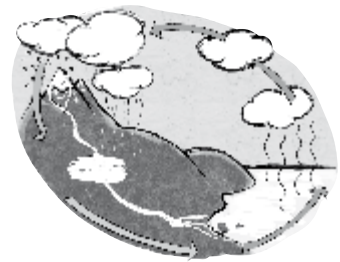
.....

19. Com pots contribuir a evitar la contaminació de l'atmosfera?

Marca les respostes més adequades:

- Utilitzant sovint el transport públic.
- Comprant només els productes necessaris.
- Passejant per espais poc contaminats.

20. El senyor Cantalombardi utilitza herbes aromàtiques per a condimentar el menjar. Encercla els noms de les herbes aromàtiques.

orenga, margarida, llorer, rosa, clavell, romaní,
herba d'olives, farigola, pebrella

21. Explica quin experiment podries fer amb una xeringa sense agulla per demostrar que l'aire ocupa un espai. Fixa't en els dibuixos.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Propostes didàctiques referides al llibre
Un huracà anomenat Otilia (ISBN: 978-84-96726-42-0)

© Animallibres, SL
Apartat de correus 6141 - 08080 Barcelona
www.animallibres.cat

© Teresa Soler Cobo, 2009
© Dibuixos: Montse Español, 2009